

15.05.2014

Volkskrant (Jeanne Prisser)

Jeanne Prisser bericht...

Illustratie vrij naar Otto Dix' Portret van journalist Sylvia van Harden, 1926

JEANNE PRISSE

Jeanne Prisser bericht over wat zich afspeelt in de voorhoede van de beeldende kunst. Deze week een fraaie verzameling verhaspelde, niet kloppende dingetjes en een minder fraaie maar des te pretentiezere presentatie van aanstaande curatoren.

Fawn Krieger maakte boeken van stof. Foto West Den Haag/Fawn Krieger

Den Haag, 17 mei
Just what is it that makes today's homes so different, so appealing? is de titel van een bekende collage uit 1956; een icoon van de pop-art. Ja, just what? Een ding weet ik wel: sinds Richard Hamilton de consumptiedrift bespote, zijn today's homes er alleen maar voller op geworden.

Het zal wel weer de schuld van internet zijn, maar sinds pakweg 2000 lijkt elke huiskamer die ik zie wel een zorgvuldige browsersessie, vol met unieke verzamelingen van volstrekt unieke... spulletjes. Waar de foto van oudtante Lena is opgeprikt aan dat slabestek uit Tanzania en de verzameling washiplakband achteloos in chromatisch gekleurde schaaltes (*vintage, what else*) rust.

Enfin. De hedendaagse kunst is net zo. Het wemelt er van de verzamelingen, uitstallingen en archieven; 'encyclopedisch' heet dat dan ineens, en 'onderzoek'. Inmiddels verlang ik vaak naar brute abstracte dingen in verder lege ruimten.

En toch vond ik de uitstallingen in galerie West in Den Haag een gunstige uitzondering. Drie Amerikanen (Paul Branca, David Horvitz en Fawn Krieger) tonen ons ook verzamelingen (schilderijtjes, brieven, paraplu's), maar het lijkt of die verhaspeld uit een vertaalmachine zijn gekomen. Ze kloppen niet, en zijn daar door schitterend nutteloos.

Een voorbeeld.
Fawn Krieger maakte een set kleren waarin elke kunstadept naar een opening kan: vormeloos, grafisch gedesigneerd, smaakvol en seksloos. Maar: Krieger maakte ze op barbieformaat. De kleertjes hangen iets te stijf uitstaand (door de werking van de stof op zo kleine schaal) aan een metalen minirekje. En ze vergrootte die kledingstukken uit - óók niet goed, want

die zijn dan weer te grof om aan te trekken.

Ook naaide ze klassieke boeken van stof (van *Huckleberry Finn* tot *A Thousand Plateaus*), bakte Xanax-kalmeringspillen van klei en maakte mobieltjes en mp3-spelers van keramiek in Flintstone-stijl. In een video die mij deed hikken van de lach haalt iemand slappe stoffen dollarbiljetten uit een geldautomaat, telefoneert met een houten uitklapmobiel en stift haar mond met een knutsellippenstift, formaat deodorant.

Oh, wij en ons verlangen naar spulletjes; het was gewoonweg bevrijdend.

De tentoonstellingstekst rept heel serieus over Marcel Duchamp en zijn boites-en-valises: koffers waarin hij miniatuurversies van zijn hele oeuvre stopte. Kunsthistorisch een verantwoorde verwijzing, maar ik vond daar aan het Groenewegje vooral een remedie tegen hebzucht. Buiten leegde ik verlost mijn tas in de gracht.

Amsterdam, 20 mei

En weer ging een jaar voorbij; en weer stond ik te kijken naar de eindpresentatie van de curatorenopleiding van Kunstcentrum De Appel. Een zestal presenteerde zich ditmaal.

Nu wil ik hier niet iedere week de augurkenpot leeg kieperen, maar toch: van de vijf laatste eindpresentaties was er niet één die me werkelijk kon boeien. Dat heeft stellig iets te maken met mij. Het heeft wellicht ook te maken met het lesprogramma. Dat benadrukt zelfonderzoek en institutionele kritiek ten faveure van, ik noem maar iets, het schrijven van een goede foldertekst of het selecteren van een enerverend corpus van werk. Ze blinken sowieso niet uit in visuele gulheid, die presentaties.

'Father, Can't You See I'm Burning?' evenmin. Dat begint al met het uitgangspunt, een lang vergeten kwestie rond Willem Sandberg, eind jaren vijftig. De toenmalige Stedelijk-directeur kreeg De Situationisten over de vloer en toen hoorde men zoiets als dit:

'Willem, luister, we willen een labyrint bouwen - in het museum.'

'Ah, een labyrint, prachtig, maar alleen met toestemming van de brandweer.'

'O, laat dan maar zitten...'

Wat u zegt, een non-event. Maar deze aspirant-curatoren gebruiken het als opmaat voor een impressionistische beginselverklaring over 'de droom van een onmogelijk labyrint', als verleidingsmiddel tot 'de wereld van het mogelijke', met de tentoonstelling als 'transformatieve fantasie' - daar was ik het spoor allang bijster.

Warrig schrijven is warrig denken, en dat zie je: deze selectie is schraal en tamelijk vrijblijvend. Een werk bestond uit een pan met sudderende inktvisinkt. Wat zal ik zeggen? Hij sudderde. Er was een hoorspel over 'het instituut', waarin een stem je gebod een homp klei (het instituut dus) tegen een muur te gooien. Nou, dat deed ik. Twee werken kon ik niet bekijken. Het betrof een onaangekondigd verschijnend werk en een veiling. Een bovenzaal ten slotte werd ingenomen door een IJslandse illustratrice die ter plekke alternatieve ideeën tekende bij haar mede-exposanten. Die tekeningen waren grappig en speels. Het hoogtepunt van de expositie.

Het blijft mager. Daarom, ongevraagd en geheel vrijblijvend, twee adviezen aan Lorenzo Benedetti, de kersverse directeur. Eerst het lesprogramma. Dat mag zich best meer richten op de praktische kant van het ambacht: hoe doe je ik m'n selectie, hoe houd ik een open geest zonder te bazelen?

Dan: die expositie. Compromissen zijn de nagel aan de doods-kist van ieder project. Daarom worden eindpresentaties voortaan gemaakt door één, twee, hooguit drie cursisten. Het belang van samenwerking? Het zal wat. Op een filmset lopen toch ook geen zes regisseurs rond?

Sudderende inktvisinkt.
Foto Robertas Narkus/C. Eeftinck Schattenkerk

INFO

Autonomy Exchange Archive Galerie West, Den Haag, t/m 7/6. wostdenhaag.nl
Father, can't you see I'm burning? De Appel, Amsterdam, t/m 15/6. deappel.nl